

WYROK

Warszawa, dnia 23 czerwca 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodnicząca: Katarzyna Odrzywolska

Andrzej Niwicki

Anna Osiecka - Baran

Protokolantka: Klaudia Kwadrans

po rozpoznaniu na rozprawie z udziałem stron i uczestników postępowania w dniu 19 czerwca 2026 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 22 maja 2026 r. przez wykonawcę Aces Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni

w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego, którym jest: Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m. st. Warszawie Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego wykonawcy Grand Activated Sp. z o.o.

z siedzibą w Hajnówce

orzeka:

1. oddala odwołanie;

2. kosztami postępowania obciąża odwołującego wykonawcę Aces Sp. z o.o. z siedzibą

w Gdyni, i:

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez odwołującego tytułem wpisu od odwołania;

2.2. zasądza od odwołującego na rzecz zamawiającego Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania w m. st. Warszawie Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie kwotę

3 617 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych zero groszy) stanowiącą uzasadnione koszty strony poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga

za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie

- Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:

.....

.....

Uzasadnienie

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m. st. Warszawie Sp. z o.o. z siedzibą

w Warszawie (dalej: „zamawiający”) prowadzi, na podstawie przepisów ustawy z dnia

11 września 2019 roku - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1320) - dalej: „ustawa Pzp” postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, w trybie przetargu nieograniczonego pn.: „Zakup i dostawa substancji chemicznych do instalacji termicznego przekształcania odpadów”; nr postępowania: RZP.27.09.2025.JN (dalej „postępowanie” lub „zamówienie”).

Wartość szacunkowa zamówienia przekracza kwoty progów unijnych, o których mowa w art. 3 ustawy Pzp.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 22 kwietnia 2026 r.; numer publikacji ogłoszenia 274601-2026; numer wydania Dz.U. S: 78/2026.

W dniu 13 maja 2026 r. zamawiający dokonał zmian w treści Specyfikacji Warunków Zamówienia (dalej „SWZ”), na którą to czynność odwołanie wniósł wykonawca Aces Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni (dalej „odwołujący” lub „Aces”).

Odwołujący podnosił, że dokonane przez zamawiającego zmiany SWZ w zakresie:

1) Części II SWZ- Opis przedmiotu Zamówienia, poprzez dodanie pkt 15 w Rozdziale I. Postanowienia wspólne dla wszystkich zadań, treści jak niżej:

„15. Na podstawie art. 16b ust. 2 ustawy Pzp, Zamawiający dopuszcza wyłącznie dostawę towarów, które pochodzą z państw-członków UE oraz państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska. Oferta na dostawę towarów, wykonanie robót budowlanych lub usług pochodzących z państwa niebędącego członkiem UE, GPA i państwa, które

nie jest stroną ww. umów międzynarodowych, skutkować będzie odrzuceniem oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp Pochodzenie towaru ustala się zgodnie z art. 60 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, str. 1, z późn. zm.), zgodnie z którym, towar całkowicie uzyskany w danym kraju lub na danym terytorium uznawany jest za pochodzący z tego kraju lub terytorium (ust. 1), zaś towar, w produkcję którego zaangażowane są więcej niż jeden kraj lub więcej niż jedno terytorium, uznaje się za pochodzący z kraju lub terytorium, w którym towar ten został poddany ostatniemu istotnemu, ekonomicznie uzasadnionemu przetwarzaniu lub obróbce, w przedsiębiorstwie przystosowanym do tego celu, co spowodowało wytworzenie nowego produktu lub stanowiło istotny etap wytwarzania (ust. 2).

2)Części IV Projektowane postanowienia umowy - dodano § 6a: "Zakaz udziału podmiotów i towarów z państw trzecich (art. 16a i 16b ust. 2 Pzp) 1. Strony zgodnie oświadczają,

że Zamawiający, zgodnie z art. 16a Pzp, nie dopuszcza do udziału wykonawców, podwykonawców, dalszych podwykonawców ani podmiotów udostępniających zasoby pochodzących z państw trzecich niebędących stronami Porozumienia Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) ani innych umów międzynarodowych gwarantujących na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska, jak również nie dopuścił dostaw pochodzących z tych państw. 2. Ilekroć w niniejszym paragrafie mowa

o "Państwach Dopuszczonych" - rozumie się przez to państwa o których mowa w art. 16a Pzp tj. państwa członkowskie Unii Europejskiej, państwa członkowskie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz państwa trzecie będące stronami Porozumienia GPA lub innych umów międzynarodowych, gwarantujących na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska. Ilekroć mowa o "Państwach Trzecich Objętych Zakazem" - rozumie się przez to wszystkie państwa nienależące do Państw Dopuszczonych. 3. Wykonawca zobowiązany jest

do dostarczenia wszystkich towarów stanowiących przedmiot dostawy realizowanej

w ramach niniejszej Umowy pochodzących wyłącznie z Państw Dopuszczonych. Pochodzenie towaru ustala się zgodnie z art. 60 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny. 4. Wykonawca nie powierzy wykonania jakiegokolwiek części zamówienia podwykonawcom, dalszym podwykonawcom ani podmiotom udostępniających zasoby mającym siedzibę albo miejsce zamieszkania w Państwie Trzecim Objętym Zakazem, a także nie dokonaw toku realizacji Umowy zmiany podwykonawcy, dalszego podwykonawcy ani podmiotu udostępniającego zasoby

na podmiot pochodzący z takiego państwa. 5. Wykonawca przedłoży dokumenty potwierdzające pochodzenie towaru, w szczególności świadectwo pochodzenia wystawione przez właściwy organ, deklarację producenta lub dokumentację techniczną

i handlową umożliwiającą weryfikację pochodzenia towaru.

3)Części I SWZ - INSTRUKCJA DLA WYKONAWCÓW, Rozdział III - Zasady przygotowania oferty, poprzez dodanie pkt 12.6.4. - pkt 12.6.4.2. o treści jak niżej: obecne brzmienie: 12.6.4.Zamawiający, działając zgodnie z art. 106 ustawy, w celu potwierdzenia zgodności oferowanych dostaw z wymaganiami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia, żąda złożenia wraz z ofertą nw. przedmiotowych środków dowodowych, tj.: 12.6.4.1. Certyfikat jakościowy produktu/ świadectwo jakości produktu, potwierdzający parametry jakościowe, tj.: właściwości fizyczne i chemiczne określone przez Zamawiającego w Części II SWZ

- Opis Przedmiotu Zamówienia, Rozdział II Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia pkt 2 - odpowiednio dla Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 oraz Zadania 4. zastępuje się nowym, następującym brzmieniem: 12.6.4.Zamawiający, działając zgodnie z art. 106 ustawy, w celu potwierdzenia zgodności oferowanych dostaw z wymaganiami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia, żąda złożenia wraz z ofertą nw. przedmiotowych środków dowodowych, tj.: 12.6.4.1. Certyfikat jakościowy produktu/świadectwo jakości produktu, potwierdzający parametry jakościowe, tj.: właściwości fizyczne i chemiczne określone przez Zamawiającego w Części II SWZ - Opis Przedmiotu Zamówienia, Rozdział II Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia pkt 2 - odpowiednio dla Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 oraz Zadania 4. 12.6.4.2. dokumenty potwierdzające pochodzenie towaru, w szczególności świadectwo pochodzenia wystawione przez właściwy organ, deklarację producenta lub dokumentację techniczną i handlową umożliwiającą weryfikację pochodzenia towaru odpowiednio w zakresie Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 i Zadania 4, z którego wprost wynikać będzie kraj pochodzenia substancji chemicznej objętej przedmiotem zamówienia w zakresie danego zadania. Zamawiający nie dopuszcza składania przez Wykonawców oświadczeń własnych jako dokumentu potwierdzającego kraj pochodzenia. IV. W konsekwencji powyższego Zamawiający dokonuje modyfikacji Formularzy Ofertowych odpowiednio w zakresie Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 i Zadania 4 poprzez dodanie pkt 10 w tabeli pn.: „Dodatkowe pozycje formularza ofertowego”, o następującej treści: -

w zakresie Zadania 1: „10. Kraj pochodzenia węgla aktywnego pylistego” - w zakresie Zadania 2: „10. Kraj pochodzenia wapna hydratyzowanego ($\text{Ca}(\text{OH})_2$)” - w zakresie Zadania 3: „10. Kraj pochodzenia wapna palonego (CaO)” - w zakresie Zadania 4: „10. Kraj pochodzenia mocznika granulowanego ($(\text{NH}_2)_2\text{CO}$)”

4)projektowanego przez zamawiającego postanowienia umowy, o których mowa powyżej
w pkt. 1. ppkt 2), tj. § 6a umowy;

zostały wprowadzone z naruszeniem niżej wymienionych przepisów ustawy Pzp:

1)art. 99 ust. 1 i ust. 4 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie w opisie przedmiotu zamówienia kryterium pochodzenia produktu oraz dopuszczenie wyłącznie produktów, które pochodzą z państw - członków UE oraz państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska, podczas gdy zastosowanie tego rodzaju wymagania nie wynika z obiektywnego, uzasadnionego zapotrzebowania zamawiającego, który powinien zdefiniować swoje zapotrzebowanie przy użyciu parametrów technicznych, funkcjonalności oraz certyfikatów, a co w konsekwencji narusza zasadę uczciwej konkurencji oraz godzi w zasadę równego traktowania wykonawców poprzez wykluczenie z postępowania wykonawców posiadających produkty wysokiej klasy, dopuszczone do obrotu na terenie Unii Europejskiej, lecz wyprodukowane poza granicami Unii Europejskiej lub poza granicami państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska;

2)art. 16 pkt 1 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie w opisie przedmiotu zamówienia kryterium pochodzenia produktu oraz dopuszczenie wyłącznie produktów, które pochodzą z państw-członków UE oraz państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska skutkujące naruszeniem zasady uczciwej konkurencji oraz zasady równego traktowania wykonawców

w postępowaniu poprzez nie znajdujące uzasadnienia w obiektywnych potrzebach zamawiającego wykluczenie z udziału w postępowaniu wykonawców oferujących produkty spełniające wymogi jakościowe wyprodukowane poza granicami Unii Europejskiej lub poza granicami państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska;

3)16b ust. 2 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie w opisie przedmiotu zamówienia kryterium pochodzenia produktu oraz dopuszczenie wyłącznie produktów, które pochodzą z państw członków UE oraz państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska skutkujące niedopuszczalnym wykluczeniem z udziału w postępowaniu podmiotów prowadzących działalność

na terytorium państw - członków UE oraz państw objętych ww. umowami międzynarodowymi, a także towarów unijnych w rozumieniu art. 5 pkt 23) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny.

Formułując powyższe zarzuty odwołujący wnosił o uwzględnienie odwołania

i nakazanie zamawiającemu zmiany treści SWZ w zakresie:

1)Części II SWZ- Opis przedmiotu Zamówienia, poprzez usunięcie pkt 15 w Rozdziale I. Postanowienia wspólne dla wszystkich zadań;

2)Części IV Projektowane postanowienia umowy, poprzez usunięcie § 6a;

3)Części I SWZ -INSTRUKCJA DLA WYKONAWCÓW, Rozdział IIZasady przygotowania oferty, poprzez usunięcie pkt. 12.6.4.2. w pkt 12.6.4.

Zamawiający poinformował wykonawców, zgodnie z art. 185 ust. 1 ustawy Pzp, o wniesieniu odwołania, wzywając uczestników postępowania do złożenia przystąpienia.

W terminie określonym w art. 525 ust. 1 ustawy Pzp, do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego przystąpił wykonawca Grand Activated Sp. z o.o. z siedzibą w Hajnówce.

Zamawiający złożył do akt sprawy pismo procesowe z 9 marca 2026 r. - Odpowiedź na odwołanie, w którym odniósł się do zarzutów odwołania, wnosząc o jego oddalenie w całości jako niezasadne.

Odwołujący, w piśmie procesowym z 18 czerwca 2026 r. odniósł się do argumentacji zamawiającego, wnosząc o

przeprowadzenie dowodów na okoliczności wskazane w piśmie.

Krajowa Izba Odwoławcza, po przeprowadzeniu rozprawy w przedmiotowej sprawie, na podstawie zebranego materiału dowodowego, po zapoznaniu się z dokumentacją postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przesłaną przez zamawiającego w formie elektronicznej, po zapoznaniu się z treścią odwołania, odpowiedzią na nie, jak też pismem procesowym złożonym przez odwołującego i stanowiskiem przystępującego zaprezentowanym w zgłoszonym przystąpieniu, a także po wysłuchaniu stanowisk stron i uczestnika postępowania, złożonych ustnie do protokołu w toku rozprawy ustaliła i zważyła, co następuje

Izba ustaliła, że nie zaszła żadna z przesłanek, o których stanowi art. 528 ustawy Pzp, skutkujących odrzuceniem odwołania.

Izba dokonała również badania spełnienia przez odwołującego przesłanek określonych w art. 505 ustawy Pzp, to jest kwestii posiadania przez niego legitymacji do wniesienia odwołania uznając, że jego interes we wniesieniu odwołania przejawia się w następujący sposób.

Odwołujący jest wykonawcą, który prowadzi działalność w zakresie objętym zamówieniem. Wprowadzone przez zamawiającego zmiany w treści SWZ uniemożliwiają odwołującemu wzięcie udziału w postępowaniu, pomimo że jego zdaniem oferuje on produkty, które spełniają wymogi jakościowe, jednakże ze względu na pochodzenie tych towarów odwołujący nie będzie miał możliwości złożenia swojej oferty. Tym samym odwołujący, na skutek działań zamawiającego, może ponieść szkodę w postaci braku możliwości ubiegania się o przedmiotowe zamówienie, zawarcia umowy i osiągnięcia zysku z tytułu realizacji zamówienia.

Izba dopuściła dowód z dokumentacji postępowania, przesłanej przez zamawiającego do akt sprawy.

Izba dopuściła i oceniła dowody, o przeprowadzenie których wnioskowały strony, na okoliczności w nich wskazane.

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła, co następuje

Izba ustaliła, że przedmiotem zamówienia, zgodnie z opisem zamieszczonym w części II SWZ jest zakup i dostawa substancji chemicznych do instalacji termicznego przekształcania odpadów dla Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania w m. st. Warszawie Sp. z o.o.,

z podziałem na następujące zadania:

Zadanie 1 - Zakup i dostawa węgla aktywnego pylistego w maksymalnej planowanej ilości 200 Mg (kod CPV – 24954000-6 – węgiel aktywny)

Zadanie 2 - Zakup i dostawa wapna hydratyzowanego Ca(OH)_2 w maksymalnej planowanej ilości 4350 Mg (kod CPV – 24213000-0 – wapno uwodnione)

Zadanie 3 - Zakup i dostawa wapna palonego (CaO) w maksymalnej planowanej ilości 2000 Mg (kod CPV – 44921210-7 – wapno sproszkowane)

Zadanie 4 - Zakup i dostawa mocznika granulowanego ($(\text{NH}_2)_2\text{CO}$) w maksymalnej planowanej ilości 600 Mg (kod CPV – 24324000-1 – związki organiczne z azotową grupą funkcyjną)

Treść SWZ była przedmiotem wyjaśnień, zamawiający w dniu 13 maja 2026 r. opublikował na stronie internetowej prowadzonego postępowania odpowiedzi na pytania,

w tym na pytanie nr 15 o treści: „w nawiązaniu do pytania potencjalnego Wykonawcy

w przedmiotowym postępowaniu, dotyczącego sytuacji geopolitycznej, w tym konfliktu

na Bliskim Wschodzie, i wpływu tych wydarzeń na utrudnienia w rzetelnym przygotowaniu oferty, a co za tym idzie - zapewne utrudnienia w zakresie możliwości rzetelnej realizacji dostaw, oraz w związku z wprowadzoną w ubiegłym roku nowelizacją ustawy Prawo zamówień publicznych, implementującą art. 85 ust. 2 dyrektywy w sprawie zamówień sektorowych, wyrażony obecnie w art. 393 ust. 1 pkt 4 PZP, zwracamy się z wnioskiem o wyjaśnienie oraz analizę podejścia Zamawiającego do stosowania wskazanej regulacji w niniejszym postępowaniu.

Przepis ten stanowi implementację art. 85 ust. 2 dyrektywy w sprawie zamówień sektorowych i umożliwia zamawiającym sektorowym odrzucanie ofert obejmujących produkty pochodzące z państw trzecich w stosunku do Unii Europejskiej.

Celem wprowadzenia tej regulacji było zapewnienie instrumentu pozwalającego na ochronę interesów unijnego rynku zamówień publicznych w sytuacji, gdy wykonawcy oraz produkty

z państw trzecich nie korzystają z równoważnego i wzajemnego dostępu do rynków zamówień publicznych w swoich krajach. Przepis ten ma zatem charakter ochronny i równoważący, służący przeciwdziałaniu asymetrii w warunkach konkurencji pomiędzy podmiotami z Unii Europejskiej a wykonawcami z państw trzecich.

W konsekwencji powyższego Unia Europejska rozwijała rozwiązania prawne o charakterze systemowym, ukierunkowane na zapewnienie większej równowagi w dostępie do unijnego rynku zamówień publicznych oraz ochronę jego spójności w relacjach z państwami trzecimi. Jednocześnie wzmacniano instrumenty umożliwiające bardziej świadome kształtowanie struktury wykonawców w postępowaniach publicznych, w szczególności w sektorach

o znaczeniu strategicznym.

W tym kontekście art. 393 ust. 1 pkt 4 PZP stanowi istotne narzędzie realizacji powyższych założeń, umożliwiające ograniczenie udziału produktów pochodzących z państw trzecich w postępowaniach sektorowych.

Mając powyższe na uwadze, zwracamy się z następującymi pytaniami:

1. Czy Zamawiający, uwzględniając cel implementacji art. 85 ust. 2 dyrektywy oraz systemowe założenia polityki Unii Europejskiej w zakresie ochrony rynku wewnętrznego

i zapewnienia równoważnych warunków konkurencji, rozważa zastosowanie w niniejszym postępowaniu art. 393 ust. 1 pkt 4 PZP jako podstawy wykluczenia ofert obejmujących produkty pochodzące z państw trzecich?

2. Jeżeli Zamawiający nie przewiduje zastosowania wskazanej podstawy, prosimy

o szczegółowe wskazanie przesłanek faktycznych i prawnych, które uzasadniają odstąpienie od wykorzystania instrumentu przewidzianego przez ustawodawcę, w szczególności

w kontekście ochrony rynku wewnętrznego Unii Europejskiej oraz zapewnienia równych warunków konkurencji w zamówieniach publicznych.

3. Czy Zamawiający potwierdza, że przy konstruowaniu SWZ dokonał oceny ryzyk związanych z udziałem produktów pochodzących z państw trzecich, w tym ich wpływu

na strukturę konkurencji oraz realizację celów polityki Unii Europejskiej w zakresie zrównoważonych i odpowiedzialnych zamówień publicznych ?”.

Zamawiający, odpowiadając na powyższe dokonał zmiany treści SWZ

i projektowanych postanowień umowy, przy czym wyjaśnił: „Zamawiający zwraca uwagę,

iż Wykonawca powołał się na postanowienia ustawy Pzp dotyczące zamówień sektorowych, podczas gdy przedmiotowe postępowanie jest zamówieniem klasycznym (prowadzonym przez zamawiającego klasycznego). Niezależnie od powyższego Zamawiający działając

na podstawie art. 137 ust. 1 ustawy Pzp postanowił o modyfikacji postanowień Specyfikacji Warunków Zamówienia w zakresie:

I. Części II SWZ - Opis przedmiotu Zamówienia, poprzez dodanie pkt 15 w Rozdziale I Postanowienia wspólne dla wszystkich zadań, treści jak niżej:

15. Na podstawie art. 16b ust. 2 ustawy Pzp, Zamawiający dopuszcza wyłącznie dostawę towarów, które pochodzą z państw-członków UE oraz państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska. Oferta na dostawę towarów, wykonanie robót budowlanych lub usług pochodzących z państwa niebędącego członkiem UE, GPA i państwa, które nie jest stroną ww. umów międzynarodowych, skutkować będzie odrzuceniem oferty na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp. Pochodzenie towaru ustala się zgodnie z art. 60 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 269 z 10.10.2013, str. 1, z późn. zm.), zgodnie z którym, towar całkowicie uzyskany w danym kraju lub na danym terytorium uznawany jest za pochodzący z tego kraju lub terytorium (ust. 1), zaś towar, w produkcję którego zaangażowane są więcej niż jeden kraj lub więcej niż jedno terytorium, uznaje się za pochodzący z kraju lub terytorium, w którym towar ten został poddany ostatniemu istotnemu, ekonomicznie uzasadnionemu przetwarzaniu lub obróbce, w przedsiębiorstwie przystosowanym do tego celu, co spowodowało wytworzenie nowego produktu lub stanowiło istotny etap wytwarzania (ust. 2).

II. Części IV Projektowane postanowienia umowy, poprzez dodanie § 6a:

§ 6a

Zakaz udziału podmiotów i towarów z państw trzecich (art. 16a i 16b ust. 2 Pzp)

1. Strony zgodnie oświadczają, że Zamawiający, zgodnie z art. 16a Pzp, nie dopuszcza

do udziału wykonawców, podwykonawców, dalszych podwykonawców ani podmiotów udostępniających zasoby pochodzących z państw trzecich niebędących stronami Porozumienia Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) ani innych umów międzynarodowych gwarantujących na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska, jak również nie dopuścił dostaw pochodzących z tych państw.

2. Ilekcio w niniejszym paragrafie mowa o "Państwach Dopuszczonych" – rozumie się przez to państwa o których mowa w art. 16a Pzp tj. państwa członkowskie Unii Europejskiej, państwa członkowskie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz państwa trzecie będące stronami Porozumienia GPA lub innych umów międzynarodowych, gwarantujących na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest

Unia Europejska. Ilekroć mowa o "Państwach Trzecich Objętych Zakazem" – rozumie się przez to wszystkie państwa nienależące do Państw Dopuszczonych.

3. Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia wszystkich towarów stanowiących przedmiot dostawy realizowanej w ramach niniejszej Umowy pochodzących wyłącznie z Państw Dopuszczonych. Pochodzenie towaru ustala się zgodnie z art. 60 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny.
4. Wykonawca nie powierzy wykonania jakiegokolwiek części zamówienia podwykonawcom, dalszym podwykonawcom ani podmiotom udostępniających zasoby mającym siedzibę albo miejsce zamieszkania w Państwie Trzecim Objętym Zakazem, a także nie dokona w toku realizacji Umowy zmiany podwykonawcy, dalszego podwykonawcy ani podmiotu udostępniającego zasoby na podmiot pochodzący z takiego państwa.
5. Wykonawca przedłoży dokumenty potwierdzające pochodzenie towaru, w szczególności świadectwo pochodzenia wystawione przez właściwy organ, deklarację producenta lub dokumentację techniczną i handlową umożliwiającą weryfikację pochodzenia towaru.

III. Część I SWZ - INSTRUKCJA DLA WYKONAWCÓW, Rozdział III - Zasady przygotowania oferty przez dodanie w pkt 12.6.4. - pkt 12.6.4.2. o treści jak niżej:

obecne brzmienie:

12.6.4. Zamawiający, działając zgodnie z art. 106 ustawy, w celu potwierdzenia zgodności oferowanych dostaw z wymaganiami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia, żąda złożenia wraz z ofertą nw. przedmiotowych środków dowodowych, tj.:

12.6.4.1. Certyfikat jakościowy produktu/świadectwo jakości produktu, potwierdzający parametry jakościowe, tj.: właściwości fizyczne i chemiczne określone przez Zamawiającego w Części II SWZ - Opis Przedmiotu Zamówienia, Rozdział II Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia pkt 2 - odpowiednio dla Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 oraz Zadania 4.

zastępuje się nowym, następującym brzmieniem:

12.6.4. Zamawiający, działając zgodnie z art. 106 ustawy, w celu potwierdzenia zgodności oferowanych dostaw z wymaganiami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia, żąda złożenia wraz z ofertą nw. przedmiotowych środków dowodowych, tj.:

12.6.4.1. Certyfikat jakościowy produktu/świadectwo jakości produktu, potwierdzający parametry jakościowe, tj.: właściwości fizyczne i chemiczne określone przez Zamawiającego w Części II SWZ - Opis Przedmiotu Zamówienia, Rozdział II Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia pkt 2 - odpowiednio dla Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 oraz Zadania 4.

12.6.4.2. dokumenty potwierdzające pochodzenie towaru, w szczególności świadectwo pochodzenia wystawione przez właściwy organ, deklarację producenta lub dokumentację techniczną i handlową umożliwiającą weryfikację pochodzenia towaru odpowiednio w zakresie Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 i Zadania 4, z którego wprost wynikać będzie kraj pochodzenia substancji chemicznej objętej przedmiotem zamówienia w zakresie danego zadania.

Zamawiający nie dopuszcza składania przez Wykonawców oświadczeń własnych jako dokumentu potwierdzającego kraj pochodzenia.

IV. W konsekwencji powyższego Zamawiający dokonuje modyfikacji Formularzy Ofertowych odpowiednio w zakresie Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 i Zadania 4 poprzez dodanie pkt 10 w tabeli pn.: „Dodatkowe pozycje formularza ofertowego”, o następującej treści:

-w zakresie Zadania 1: „10. Kraj pochodzenia węgla aktywnego pylistego”

-w zakresie Zadania 2: „10. Kraj pochodzenia wapna hydratyzowanego ($\text{Ca}(\text{OH})_2$)”

-w zakresie Zadania 3: „10. Kraj pochodzenia wapna palonego (CaO)”

-w zakresie Zadania 4: „10. Kraj pochodzenia mocznika granulowanego ($(\text{NH}_2)_2\text{CO}$)”

Ponadto w piśmie z 18 maja 2026 r. (opublikowane na stronie 19 maja 2026 r.) zamawiający, odpowiadając na pytanie nr 1, doprecyzował dodany w dniu 13 maja 2026 r. ppkt 12.6.4.2 Rozdział III Część I SWZ.

Odpowiadając na pytanie o treści: „w związku z dokonanymi zmianami treści SWZ,

w szczególności pkt 12.6.4.2 dotyczącego dokumentów potwierdzających pochodzenie towaru, Wykonawca zwraca się z uprzejmą prośbą o udzielenie następujących wyjaśnień:

1. Czy w przypadku, gdy Wykonawca jest jednocześnie producentem oferowanego produktu na rynku polskim, Zamawiający uzna za wystarczające oświadczenie/deklarację producenta dotyczącą pochodzenia towaru, o której mowa

w pkt 12.6.4.2 SWZ?"

wyjaśnił: „Zamawiający informuje, że na obecnym etapie nie dokonuje oceny dokumentów składanych przez Wykonawców w postępowaniu oraz wyjaśnia, że przedmiotowy środek dowodowy, o którym mowa w pkt 12.6.4.2. Części I SWZ - Instrukcja dla Wykonawców, musi umożliwiać Zamawiającemu jednoznaczną weryfikację kraju pochodzenia substancji chemicznej objętej przedmiotem zamówienia w zakresie danego zadania.

Dla uniknięcia wszelkich wątpliwości, Zamawiający działając na podstawie art. 137 ust. 1 ustawy Pzp, zmienia treść Specyfikacji Warunków Zamówienia w zakresie Części I SWZ

- Instrukcja dla wykonawców, pkt 12.6.4.2. w następujący sposób:

obecne brzmienie:

„12.6.4. Zamawiający, działając zgodnie z art. 106 ustawy, w celu potwierdzenia zgodności oferowanych dostaw z wymaganiami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia, żąda złożenia wraz z ofertą nw. Przedmiotowych środków dowodowych, tj.: 12.6.4.1. Certyfikat jakościowy produktu/świadectwo jakości produktu, potwierdzający parametry jakościowe, tj.: właściwości fizyczne i chemiczne określone przez Zamawiającego w Części II SWZ - Opis Przedmiotu Zamówienia, Rozdział II Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia pkt 2

- odpowiednio dla Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 oraz Zadania 4.

12.6.4.2. dokumenty potwierdzające pochodzenie towaru, w szczególności świadectwo pochodzenia wystawione przez właściwy organ, deklarację producenta lub dokumentację techniczną i handlową umożliwiającą weryfikację pochodzenia towaru odpowiednio w zakresie Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 i Zadania 4, z którego wprost wynikać będzie kraj pochodzenia substancji chemicznej objętej przedmiotem zamówienia w zakresie danego zadania.

Zamawiający nie dopuszcza składania przez Wykonawców oświadczeń własnych jako dokumentu potwierdzającego kraj pochodzenia.

UWAGA: Jeżeli Wykonawca nie złoży wraz z ofertą ww. przedmiotowych środków dowodowych lub złożone przedmiotowe środki dowodowe będą niekompletne, Zamawiający wezwie Wykonawcę do ich złożenia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie.”.

zastępuje się nowym, następującym brzmieniem:

„12.6.4. Zamawiający, działając zgodnie z art. 106 ustawy, w celu potwierdzenia zgodności oferowanych dostaw z wymaganiami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia, żąda złożenia wraz z ofertą nw. Przedmiotowych środków dowodowych, tj.:

12.6.4.1. Certyfikat jakościowy produktu/świadectwo jakości produktu, potwierdzający parametry jakościowe, tj.: właściwości fizyczne i chemiczne określone przez Zamawiającego w Części II SWZ - Opis Przedmiotu Zamówienia, Rozdział II Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia pkt 2 - odpowiednio dla Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 oraz Zadania 4.

12.6.4.2. dokumenty potwierdzające pochodzenie towaru, w szczególności świadectwo pochodzenia wystawione przez właściwy organ, deklarację producenta lub dokumentację techniczną i handlową umożliwiającą weryfikację pochodzenia towaru odpowiednio w zakresie Zadania 1, Zadania 2, Zadania 3 i Zadania 4, z którego wprost wynikać będzie kraj pochodzenia substancji chemicznej objętej przedmiotem zamówienia w zakresie danego zadania.

Zamawiający nie dopuszcza składania przez Wykonawców oświadczeń własnych jako dokumentu potwierdzającego kraj pochodzenia, chyba że Wykonawca jest producentem oferowanej substancji.

UWAGA: Jeżeli Wykonawca nie złoży wraz z ofertą ww. przedmiotowych środków dowodowych lub złożone przedmiotowe środki dowodowe będą niekompletne, Zamawiający wezwie Wykonawcę do ich złożenia lub uzupełnienia w wyznaczonym terminie.”.

Krajowa Izba Odwoławcza zważyła, co następuje

Izba, biorąc pod uwagę zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, stanowiska stron i uczestnika postępowania, a także zakres zarzutów podnoszonych w odwołaniu uznała, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Izba odniesie się do zarzutów naruszenia art. 16 pkt 1 oraz art. 16 ust. 2 ustawy Pzp poprzez:

- zamieszczenie w opisie przedmiotu zamówienia kryterium pochodzenia produktu oraz dopuszczeniu wyłącznie produktów, które pochodzą z państw-członków UE oraz państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi na zasadzie wzajemności

i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska skutkujące naruszeniem zasady uczciwej konkurencji oraz zasady równego traktowania wykonawców w postępowaniu poprzez nie znajdujące uzasadnienia w obiektywnych potrzebach zamawiającego wykluczenie z udziału w postępowaniu wykonawców oferujących produkty spełniające wymogi jakościowe wyprodukowane poza granicami Unii Europejskiej lub poza granicami państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu

w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska;

- zamieszczenie w opisie przedmiotu zamówienia kryterium pochodzenia produktu oraz dopuszczeniu wyłącznie produktów, które pochodzą z państw-członków UE oraz państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi na zasadzie wzajemności

i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska skutkujące niedopuszczalnym wykluczeniem z udziału w postępowaniu podmiotów prowadzących działalność na terytorium państw-członków UE oraz państw objętych ww. umowami międzynarodowymi, a także towarów unijnych w rozumieniu art. 5 pkt 23) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny.

W rozpoznawanej sprawie zamawiający, powołując się na przepisy art. 16a oraz art. 16b ust. 2 ustawy Pzp, wprowadził ograniczenia w dostępie towarów z państw trzecich, które to, jak twierdzi odwołujący, zostały dokonane z naruszeniem zasady, wyrażonej w art. 16 pkt 1 ustawy Pzp, tj. równego traktowania wykonawców i uczciwej konkurencji.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że wyrażona w art. 16 pkt 1 ustawy Pzp zasada uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, ma charakter normy kierunkowej, która to wyznacza sposób interpretacji innych norm zawartych w przepisach ustawy Pzp. Norma ta, sama w sobie, nie nakłada na zamawiającego żadnych konkretnych obowiązków. Z tego też względu owa zasada nie może stać się podstawą do domagania się przez odwołującego dopuszczenia do udziału w postępowaniu każdego podmiotu funkcjonującego na rynku, którego profil działalności wpisuje się w przedmiot zamówienia

tj. dostawy czy usługi nabywanej przez zamawiającego. Jak konsekwentnie podkreśla się

w orzecznictwie, zasady uczciwej konkurencji nie można bowiem utożsamiać z nakazem umożliwienia złożenia oferty przez możliwie najszerzy krąg wykonawców, w oderwaniu

od uzasadnionych potrzeb zamawiającego.

Należy też w tym miejscu podkreślić, że określona przepisami ustawy Pzp zasada równego traktowania nie rozciąga się automatycznie na wykonawców pochodzących z tzw. państw trzecich, tj. państw niebędących państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Powyższe wynika z niedawnych orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości UE, który w wyrokach: TSUE z 22.10.2024 r., C-652/22, Kolin (dalej „wyrok ws. Kolin”) oraz TSUE z 13.03.2025 r., C-266/22, Qingdao (dalej „wyrok ws. Qingdao”) przesądził, że wykonawcy z państw trzecich nie mają gwarantowanego dostępu do unijnego rynku zamówień publicznych, w związku

z czym nie mogą powoływać się na unijne dyrektywy zamówieniowe oraz domagać się równego traktowania. Jednocześnie w wyrokach tych podkreślono, że decyzję o dopuszczeniu takich wykonawców do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, jak również to na jakich warunkach będą uczestniczyć z postępowaniem, ma podejmować zamawiający.

W dalszej kolejności należy również wskazać na wytyczne Komisji UE „PARTICIPATION IN THE EU PROCUREMENT MARKET OF BIDDERS FROM NON-COVERED THIRD COUNTRIES IN VIEW OF THE COURT OF JUSTICE CASE-LAW (JUDGMENTS IN CASES C-652/22, KOLIN, AND C-266/22, QINGDAO), w których

to wskazano, że: „Instytucje/ podmioty zamawiające w UE mają obowiązek dopuszczenia

do konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia, na niedyskryminacyjnych zasadach, wyłącznie wykonawców z państw trzecich, z którymi UE ma międzynarodowe zobowiązania

w zakresie zamówień (zob. pkt 41-43 wyroku w sprawie Kolin). W odniesieniu do wykonawców z państw nieobjętych zobowiązaniami (zob. pkt 44 wyroku w sprawie Kolin), to każda instytucja zamawiająca/ podmiot zamawiający decyduje o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu takich wykonawców do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego (zob. pkt 63 wyroku w sprawie Kolin). Wspólna polityka handlowa UE, która stanowi sedno rozumowania Trybunału, nie podlega żadnym progom ani istnieniu interesu transgranicznego,

w przeciwieństwie do swobód rynku wewnętrznego, które są podstawą dyrektyw w sprawie zamówień publicznych i mają zastosowanie tylko powyżej pewnych progów. W związku z tym zasady wyroku w sprawie Kolin mają zastosowanie do każdego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, niezależnie od progów unijnych i wartości oferty. Instytucje państw członkowskich nie mogą przyjmować żadnych przepisów o charakterze ogólnym dotyczących traktowania lub ochrony prawnej wykonawców z państw nieobjętych dyrektywą ani żadnych innych kwestii lub warunków związanych z dostępem wykonawców z państw nieobjętych dyrektywą do unijnego rynku zamówień publicznych. Poszczególne instytucje zamawiające mogą podejmować decyzje w odniesieniu do własnych postępowań o udzielenie zamówienia dotyczących dostępu wykonawców nieobjętych dyrektywą, albo na podstawie indywidualnych przypadków, albo zgodnie z niewiążącym jednolitym podejściem. Instytucje zamawiające mogą z wyprzedzeniem wskazać w dokumentach przetargowych swoją decyzję

o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu do udziału w postępowaniu wykonawców z państw trzecich nieobjętych zobowiązaniami oraz, w przypadku ich dopuszczenia, ustalenia mające zastosowanie do ich ofert. Mogą również podjąć decyzję o nieinformowaniu o tym

z wyprzedzeniem. W przypadku braku jakiegokolwiek odniesienia do tej kwestii w ogłoszeniu o zamówieniu/ specyfikacji istotnych warunków zamówienia, instytucja zamawiająca/ podmiot zamawiający nadal ma możliwość przyjęcia lub odrzucenia oferty wykonawcy z kraju nieobjętego gwarancją w dowolnym momencie procesu udzielania zamówienia."

Powyższa wykładnia została również dostrzeżona na poziomie krajowym przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych (dalej „Prezes UZP”), który w komunikacie z dnia 29 stycznia 2025 r. dotyczącym skutków wyroku Kolin wskazał wprost, że wykonawcy z państw trzecich „mogą brać udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, choć nie mają gwarancji udziału, który zależy obecnie w całości od zgody zamawiającego” oraz, jeżeli zamawiający zdecyduje się dopuścić takich wykonawców do udziału w postępowaniu, może określić szczególne zasady ich udziału.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, w ocenie Izby, że przepisy art. 16a i art. 16b ustawy Pzp nie stanowią wyjątku od ogólnej zasady równego traktowania wykonawców, ale to ograniczenie dostępu do rynku zamówień publicznych dla wykonawców z państw trzecich jest w nią immanentnie wpisane. Jak bowiem stwierdził unijny prawodawca zasada równego traktowania ma odnosić się wyłącznie do wykonawców z Unii Europejskiej. W konsekwencji, wbrew temu co odwołujący twierdzi, prawem każdej instytucji zamawiającej jest ograniczenie dostępu do zamówienia wykonawcom z państw trzecich, jak też oferującym towary, które pochodzą z państw trzecich, które nie są objęte ww. umową.

Izba nie zgadza się z odwołującym, który twierdził, że ustawodawca krajowy, wprowadzając do ustawy Pzp przepis art. 16b ust. 2, wprost upoważnił zamawiającego jedynie do określenia warunków zamówienia mniej korzystnych niż w odniesieniu robót budowlanych, dostaw i usług pochodzących z państw dopuszczonych. Jego zdaniem literalna treść przepisu, jak i jego wykładnia celowościowa wprost wskazują, że ustawodawca nie przewidział możliwości wykluczenia z udziału w postępowaniu towarów pochodzących z państw trzecich, które mogą być oferowane na zasadach tożsamyh z tymi pochodzącymi z państw dopuszczonych.

W ocenie składu orzekającego w sprawie treść przepisu (art. 16b ust. 2) nie pozostawia żadnych wątpliwości interpretacyjnych, tj. zamawiający może, w odniesieniu do wykonawców pochodzących z państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych lub robót budowlanych, dostaw i usług pochodzących z tych państw, określić warunki zamówienia mniej korzystne niż w odniesieniu do wykonawców pochodzących z państw, o których mowa w art. 16a, w tym także przewidzieć możliwość odrzucenia takich ofert. Powyższe tyczy się także robót budowlanych, dostaw i usług pochodzących z tych państw.

Powyższa wykładnia przepisów wynika wprost z uzasadnienia do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (RPU 2025 X, poz. 1302), w którym wskazano:

„Na zamawiającym spoczywa obowiązek zagwarantowania traktowania takiego jak w przypadku unijnych wykonawców (towarów, usług, robót budowlanych) tylko wykonawcom (towarom, usługom, robotom budowlanym) pochodzącym z państw trzecich, z którymi Unia Europejska zawarła Porozumienie Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych lub inne umowy międzynarodowe gwarantujące na zasadzie wzajemności

i równości dostęp do rynku zamówień publicznych. *A contrario*, wykonawcy (towary, usługi, roboty budowlane) pochodzący z państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych nie powinni być traktowani tak samo. Nie jest jednak celem projektu ustawy ilustrowanie przykładowych sposobów określania przez zamawiającego w warunkach zamówienia mniej korzystnych warunków dla wykonawców lub ich ofert z państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych.

Tytułem przykładu można wskazać, iż w przypadku korzystania przez zamawiającego

w prowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego z regulacji przewidzianej w projektowanym art. 16b ust. 2 ustawy Pzp zamawiający w odniesieniu do wykonawców

z państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych lub odpowiednio do robót budowlanych, dostaw i usług pochodzących z państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych będzie mógł np.:

- 1) zastosować podstawy wykluczenia oraz warunki udziału w postępowaniu inne niż wymagane od wykonawców z państw wymienionych w art. 16a ustawy Pzp;
- 2) żądać złożenia podmiotowych środków dowodowych lub przedmiotowych środków dowodowych innych niż wymagane od wykonawców z państw wymienionych w 16a ustawy Pzp;
- 3) skorygować wynik oceny ofert złożonych przez wykonawców z państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych lub ofert z udziałem robót budowlanych, dostaw lub usług pochodzących z państw trzecich

niebędących stronami umów międzynarodowych na korzyść ofert złożonych przez wykonawców z państw wymienionych w art. 16a ustawy Pzp, lub ofert z udziałem dostaw, usług lub robót budowlanych pochodzących z państw wymienionych w art. 16a ustawy Pzp;
4) określić, że nie dopuszcza ofert z udziałem robót budowlanych, dostaw lub usług pochodzących z państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych."

Tym samym, wbrew temu co twierdzi odwołujący, w uzasadnieniu do projektu wprost przewidziano możliwość wprowadzenia do SWZ takich postanowień, które to wprowadzą ograniczenia w dostępie wykonawców z państw trzecich do zamówień publicznych, jeśli wykonawcy ci oferują dostawy, usługi czy roboty budowlane pochodzące z państw trzecich.

Takie rozwiązania, jak zastosował zamawiający w prowadzonym postępowaniu zostały zatem dopuszczone, a ich zastosowanie jest możliwe w świetle przepisów art. 16a i 16b ustawy Pzp.

Możliwość ich stosowania potwierdza również stanowisko Prezesa UZP, zaprezentowane w opublikowanych na stronie internetowej pytaniach i odpowiedziach dotyczących udziału wykonawców z państw trzecich, w szczególności odpowiedź Prezesa UZP na pytanie: „Jeżeli w odniesieniu do dostaw pochodzących z „państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych” zamawiający określi mniej korzystne warunki zamówienia na podstawie art. 16b ust. 2 ustawy Pzp, to czy warunki te będą dotyczyły tylko dostaw oferowanych przez wykonawców pochodzących z „państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych”, czy również dostaw oferowanych przez innych wykonawców?”; strona internetowa:) gdzie wskazano: „Jeżeli w prowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający skorzysta z regulacji przewidzianej w art. 16b ust. 2 ustawy Pzp i w dokumentach zamówienia lub ogłoszeniu

o zamówieniu sformułuje mniej korzystne warunki zamówienia dla dostaw pochodzących

z „państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych” - będzie to oznaczało,

że zgodnie z decyzją zamawiającego mniej korzystne warunki dotyczące dostaw pochodzących z „państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych” będą dotyczyły każdego wykonawcy oferującego takie dostawy bez względu na pochodzenie tego wykonawcy.

Powyższe dotyczy zarówno wykonawcy pochodzącego z „państwa trzeciego niebędącego stroną umów międzynarodowych” jak i wykonawcy, który pochodzi z państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub z państwa trzeciego będącego stroną Porozumienia Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych lub innej umowy międzynarodowej gwarantującej na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, której stroną jest Unia Europejska.

W tym przypadku decydujące znaczenie ma miejsce pochodzenia dostawy, a nie pochodzenie wykonawcy oferującego dany produkt. Dlatego też kluczowe jest ustalenie miejsca pochodzenia dostawy. W świetle z art. 60 unijnego kodeksu celnego towar całkowicie uzyskany w danym kraju lub na danym terytorium uznawany jest za pochodzący z tego kraju lub terytorium (ust. 1), zaś towar, w produkcję którego zaangażowane są więcej niż jeden kraj lub więcej niż jedno terytorium, uznaje się za pochodzący z kraju lub terytorium, w którym towar ten został poddany ostatniemu istotnemu, ekonomicznie uzasadnionemu przetwarzaniu lub obróbce, w przedsiębiorstwie przystosowanym do tego celu, co spowodowało wytworzenie nowego produktu lub stanowiło istotny etap wytwarzania (ust. 2)".

Z kolei odpowiadając na pytanie: „Jakie mogą być przykłady określenia mniej korzystnych warunków zamówienia w odniesieniu do wykonawców pochodzących z „państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych” lub odpowiednio do robót budowlanych, dostaw i usług pochodzących z tych państw?”, Prezes UZP, jako jedną z przykładowych klauzul, która może zostać zastosowana w przypadku skorzystania przez zamawiającego w prowadzonym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego z regulacji przewidzianej w art. 16b ust. 2 ustawy Pzp wymienił w pkt 4: określić, że nie dopuszcza ofert z udziałem robót budowlanych, dostaw lub usług pochodzących z „państw trzecich niebędących stronami umów międzynarodowych”.

Jakkolwiek wytyczne te nie wiążą ani zamawiającego, ani też sądu orzekającego

w niniejszej sprawie, tym niemniej należy stwierdzić, że powyższe wpisują się w regulacje

i orzecznictwo unijne, jak też ustawodawstwo krajowe i sąd orzekający w tej sprawie stanowisko to w pełni podziela.

Izba nie podzieliła też zarzutów odwołującego, który wskazywał, że zamawiający przygotowując postępowanie naruszył przepisy art. 99 ust. 1 i ust. 4 ustawy Pzp, zamieszczając w opisie przedmiotu zamówienia kryterium pochodzenia produktu oraz dopuszczając wyłącznie produkty, które pochodzą z państw - członków UE oraz państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi na zasadzie wzajemności

i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska, podczas gdy zastosowanie tego rodzaju wymagania nie wynika z obiektywnego, uzasadnionego zapotrzebowania zamawiającego, gdyż jak twierdził odwołujący zamawiający powinien zdefiniować swoje zapotrzebowanie przy użyciu parametrów technicznych,

funkcjonalności oraz certyfikatów. Powyższe, w jego ocenie również prowadziło do naruszenia zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców poprzez wykluczenie z postępowania wykonawców posiadających produkty wysokiej klasy, dopuszczone do obrotu na terenie Unii Europejskiej, lecz wyprodukowane poza granicami Unii Europejskiej lub poza granicami państw, które są objęte Porozumieniem Światowej Organizacji Handlu w sprawie zamówień rządowych (GPA) lub innymi umowami międzynarodowymi gwarantującymi

na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych, których stroną jest Unia Europejska.

Zgodnie z zasadą wprowadzoną przez ustawodawcę zamawiający opisując przedmiot zamówienia musi to uczynić w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty (art. 99 ust. 1 ustawy Pzp). Z kolei przepis art. 99 ust. 4 ustawy Pzp, zakazuje opisywania przedmiotu zamówienia w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję. Przy tym, jak już wyżej wskazano, znaczenie nadrzędne przypisano zasadzie równego traktowania wykonawców unijnych, która to została wyrażona w art. 16b ust. 2 ustawy Pzp. Trafnie zamawiający argumentował w piśmie procesowym i na rozprawie, że kluczowym w przypadku udzielanego zamówienia było takie ustanowienie zasad, które będą skutecznie chroniły konkurencję na rynku wewnętrznym.

Mając na uwadze okoliczność, że wobec wykonawców, oferowanych towarów czy usług z państw trzecich nie zawsze obowiązują te same lub równoważne normy środowiskowe, normy pracy, które obowiązują wykonawców z UE na etapie produkcji tychże towarów, lub też korzystne zasady w zakresie pomocy państwa, które nie są dozwolone w państwach Unii Europejskiej, w istocie tacy wykonawcy, lub też oferowane towary i usługi pochodzące z UE, mogą znaleźć się w mniej korzystnej sytuacji niż podmioty i towary z państw trzecich. W efekcie zamawiający, mając na względzie zapewnienie zasad równego traktowania i uczciwej konkurencji na wewnętrznym rynku, osiągnięcie celów w postaci możliwości konkurowania tych podmiotów z podmiotami spoza UE, zdecydował się na wpisanie do treści SWZ zasad, które zostały dopuszczone w świetle przepisów ustawy Pzp.

Przy tym nie sposób stwierdzić, że ich wprowadzenie narusza regulacje nakazujące dokonanie opisu przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny i precyzyjny. Taki opis został bowiem wprowadzony do SWZ, także poprzez wskazanie parametrów jakościowych zamawianego towaru (Część II, Rozdział II SWZ).

Przywoływane w tym kontekście przez odwołującego orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej z 11 czerwca 2024 r. w sprawie o sygn. akt KIO 1743/24, jak też zawarte w nim tezy są nieaktualne z tej przyczyny, że powyższe zostało wydane przed wprowadzeniem

do ustawy Pzp przepisów wprowadzających ograniczenia w zakresie udziału wykonawców z państw trzecich, te bowiem weszły w życie 9 września 2025 r.

Izba nie znalazła zatem podstaw do uznania, że ograniczenia wprowadzone przez zamawiającego dotyczące wykluczenia z postępowania wykonawców oferujących produkty pochodzące z państw trzecich naruszały przepisy art. 16b ust. 2 ustawy Pzp czy też przepisów art. 99 ust. 1 i ust. 4 ustawy Pzp.

Odnosząc się z kolei do zarzutów, że zamawiający wprowadzając do SWZ - Część I ppkt 12.6.4.2 zapis, zgodnie z którym nie dopuszcza składania przez wykonawców oświadczeń własnych - naruszył przepisy ustawy Pzp, Izba w pierwszej kolejności wskazuje, że odwołujący pominął w treści odwołania, że zamawiający w dniu 19 maja 2026 r. opublikował na platformie wyjaśnienia treści SWZ wraz z jej zmianami, w których doprecyzował dodany w dniu 13 maja 2026 r. ppkt 12.6.4.2. Rozdział III Część I SWZ, poprzez uregulowanie szczególnej sytuacji, gdy wykonawca jest jednocześnie producentem oferowanego towaru.

W takim przypadku dopuścił on złożenie oświadczenia o pochodzeniu towaru przez wykonawcę/ producenta towaru (Odpowiedź na pytanie nr 1).

Izba w tym zakresie podzieliła stanowisko zamawiającego, który argumentował, że zapisy SWZ po zmianach wprost wskazują, że dopuszcza się w tym zakresie złożenie każdego dokumentu, byle ten potwierdzał pochodzenie towaru, przy czym zamawiający nie ograniczył katalogu żądanych dokumentów. Użyty w pkt 12.6.4.2. SWZ zwrot

„w szczególności” przesądza, że wskazany w nim katalog dokumentów ma charakter przykładowy. Jedynie na zasadzie wyjątku, w przypadku gdy wykonawca jest jednocześnie producentem, może przedstawić własne oświadczenie. Nie sposób jest zatem twierdzić,

że wymóg taki jest nadmierny czy też niemożliwy do spełnienia, jak twierdzi odwołujący.

Złożony przez odwołującego wniosek dowodowy, o przeprowadzenie którego wnioskował, a który został załączony do pisma procesowego z 18 czerwca 2026 r. (Pismo Dyrektora Krajowej Administracji Skarbowej z dnia 16 czerwca 2026 roku, nr UNP: 3018157), na okoliczność braku możliwości przedstawienia wymaganych przez zamawiającego dokumentów potwierdzających pochodzenie towaru - Izba pominęła przy orzekaniu, gdyż formułowane przez odwołującego w piśmie procesowym tezy, wykraczały poza zarzuty sformułowane w treści odwołania.

Mając na uwadze powyższe, Izba orzekła jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do wyniku postępowania - na podstawie art. 557 i art. 575 ustawy Pzp oraz w oparciu o przepisy § 8 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 5 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r.

w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r., poz. 2437).

Przewodnicząca:

.....

.....